

Тетяна ТАБАКА
студентка факультету банківського бізнесу
Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник:
к.е.н., доцент Іващук О.О.

ВПЛИВ ІНФЛЯЦІЇ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Інфляція являє собою складне багатоаспектне явище соціально-економічного характеру, властиве в тому або іншому ступені всім країнам: розвиненим, тим, що розвиваються й, звичайно, країнам з перехідною економікою.

Серйозною проблемою інфляція залишається для України. Без зниження рівня інфляції неможливо досягти економічного процвітання країни, оскільки інфляція стримує розвиток і банківської системи, і фінансових ринків. Не можна заперечувати, що за роки реформ були досягнуті значні результати в боротьбі з інфляцією. Проте, навряд чи можна говорити про те, що в Україні вироблений ефективний механізм управління інфляційними процесами. Досвід антиінфляційного регулювання в Україні свідчить про недостатню адекватність монетарних режимів і використовуваних Національним банком України інструментів грошово-кредитного регулювання подолання інфляції. Як правило, вони запозичуються із закордонної практики антиінфляційного регулювання й найчастіше не враховують особливостей української економіки. Поступове зниження рівня інфляції на початку ХХІ ст. може бути пояснено сприятливою зовнішньоекономічною кон'юнктурою, що дозволила трохи нормалізувати економічну ситуацію в країні [1, с. 115; 6, с.30].

Як відомо, Україна взяла зобов'язання поступового переходу до гнучкого курсу національної валюти. Як наслідок, це зобов'язання у певній мірі знижує актуальність прив'язки до валютного кошика.

Зокрема, за інформацією НБУ, починаючи з 2002 року, корзина валют країн — основних торгових партнерів України подорожчала щодо гривні на 42%. Тільки завдяки цьому практично вся наша вітчизняна продукція отримала відповідні цінові переваги щодо своїх зарубіжних аналогів [3].

За січень 2015 обсяги міжнародних золотовалютних резервів України зменшилися на 1,1 млрд. доларів – із 7 млрд. 533 млн. наприкінці грудня до 6 млрд. 419 млн. наприкінці січня, такі дані наводить Національний банк України. Золотовалютні резерви України такого низького рівня були 12 років тому - у 2003-му.

Станом на 1 лютого 2015 року обсяг міжнародних резервів України становив 6 млрд. 420 млн. доларів США в еквіваленті. Їхня динаміка в січні 2015 року значною мірою обумовлена здійсненням платежів уряду та Національного банку України з погашення й обслуговування державного та гарантованого державою боргу в іноземній валюті (624,4 млн. доларів США в еквіваленті), у тому числі Міжнародному валютному фонду. Крім того, на обсяг міжнародних резервів вплинули інтервенції НБУ з продажу іноземної валюти на суму 518 млн. дол. США, з яких 464 млн. продано для підтримки платежів НАК «Нафтогаз України» за імпортований природний газ, решту – на валютних аукціонах.

Тому у подальшому найбільш вірогідним сценарієм уряду та НБУ буде ослаблення гривні.

Отже, інфляція впливає на економіку держави наступним чином:

1. Стабільність цін є однією з найважливіших макроекономічних проблем. Інфляція – це підвищення середнього (загального) рівня цін. Існує кілька типів інфляції, які нелегко на практиці відрізнити один від одного, тому що вони тісно пов'язані і постійно взаємодіють.

2. До основних причин інфляційних процесів можна віднести монополістичні тенденції в економіці, зростання державного боргу, кризові явища у валютно-фінансовій системі. Існує також зв'язок між інфляцією та безробіттям.

3. У результаті інфляції у більшості домашніх господарств знижуються реальні доходи, їхній життєвий рівень падає, відбувається знецінення заощаджень, у суспільстві зростає нервозність, соціальну напругу. Інфляція дезорганізує виробництво, негативно позначається на обсягах виробництва, порушує інвестиційний процес. Від інфляції можуть виграти ті економічні суб'єкти, яким вдається в умовах інфляції збільшувати свої доходи більш швидкими темпами, ніж зростають ціни, а також позичальники, у тому числі уряд, в разі несподіваного прискорення інфляції.

4. Уряд кожної країни, що знаходиться в кризі, слід проводити антиінфляційну політику. Методи боротьби з інфляцією можуть бути адаптаційні (заходи щодо пристосування і стримування інфляції) і радикальні (проведення грошових реформ) [4, с.213;5, с.8].

Рухаючись до ринку, наша економіка, на жаль, в першу чергу засвоює його негативні сторони. Зрозуміло, що труднощі звільнення від господарського тоталітаризму і відсутність досвіду державного регулювання в умовах ринку часто викликають невдачі. Навряд чи вдасться швидко скинути з себе тягар інфляції, тим більше за допомогою адміністративних заходів. Завдання стоїть, швидше, у стримуванні процесу і пристосуванні до нього.

Список літератури:

1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник/ За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2010. – 851 с.
2. Базилевич В.Д., Попов В.М., Базилевич К.С. Економічна теорія: Політекономія: Підручник/ За ред. В.Д. Базилевича. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2011. – 615 с.
3. Бункин М.К., Семенов В.А. Макроекономіка (основи економічної політики) “.- М.: АТ’ ДІС ‘, 2010 р.- 320с.
4. Ватаманюк З.Г., Панчишин С.М. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка. – К.: Альтернативи, 2003. – 610 с.
5. Данилишин Б. Цінові підсумки 2009-го кращі за останні роки / Б.Данилишин // Урядовий кур'єр. – 2010. – 7 травня. – С. 8-9.
6. Карпенко Г.В., Башко В.Й. Аналіз основних факторів інфляції в Україні/ за ред.І. Я. Чугунов // Фінанси України. - 2008.- №11.- С. 29 – 40.

Василь ТКАЧУК

*к.е.н., доцент кафедри банківського менеджменту і обліку
Тернопільський національний економічний університет*

ФАКТОРИ ЖИТТЄЗДАТНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ

Останнім часом у вітчизняних дослідженнях щодо аналізу банківського сектору дедалі частіше використовують термін «життєздатність банку». При цьому із площини теорії цей термін перейшов у практичну площину, що знайшло своє